

Het Sûne Mûle Project – Samenvatting van het artikel ‘Evaluation of an Oral Care Program to Improve the Oral Health of Home-Dwelling Older People’.

Weening-Verbree LF, Schuller AA, Zuidema SU, Hobbelen JSM. Evaluation of an Oral Care Program to Improve the Oral Health of Home-Dwelling Older People. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2022; 19(12):7251. <https://doi.org/10.3390/ijerph19127251>
<https://www.mdpi.com/1660-4601/19/12/7251/pdf?version=1655188642>

Inleiding – uit onderzoek in Friese verpleeghuizen (2014) bleek dat ouderen vaak met een slechte mondgezondheid worden opgenomen en dat het moeilijk is om de mondgezondheid van ouderen met cognitieve beperkingen nog te verbeteren. Het is nodig dat de mondverzorging en mondgezondheid van ouderen al in een eerder stadium van ‘kwetsbaarheid’ op niveau wordt gebracht, bijvoorbeeld door aan te sluiten bij de zorg die thuis wordt geleverd aan ouderen.

Het Sûne Mûle project is een project voor thuiszorgteams en hun cliënten, met als doel de dagelijkse mondverzorging voor kwetsbare ouderen te verbeteren. De thuiszorgmedewerkers (TZM) werden ondersteund in hun rol bij de mondverzorging voor oudere cliënten en de ouderen werden aangemoedigd om mondverzorging te verbeteren.

Methode – oudere cliënten, ouder dan 70 jaar, uit 21 deelnemende thuiszorgteams werden gescreend door mondhygiënist en de mond(gezondheid) met de Oral Health Assessment Tool (OHAT) en een vragenlijst over mondverzorging werden in kaart gebracht, bij de start en na 3 maanden. Aan de oudere werd na de eerste screening een gepersonaliseerd mondverzorgingsplan en de benodigde mondverzorgingsproducten gegeven. Ouderen ontvingen ook een magazine en een weekkalender om bewustwording te vergroten.

Thuiszorgmedewerkers (TZM) werden in dezelfde periode 2 keer 1,5 uur geschoold/ getraind op basis van kennis- en attitude vragenlijsten/ vragenlijst over het Sûne Mûle project en de implementatie. De vragenlijsten voor TZM werden bij de start afgenomen en na 6 maanden.

De somscores (OHAT en kennistest TZM) werden met een gepaarde t-test vergeleken en de afzonderlijke categorieën met een Wilcoxon Signed Rank test. Aanvullend werd een multilevel F-test uitgevoerd en gepaarde t-testen per ‘orale status’ groep, om effecten van het Sûne Mûle Programma verder te analyseren.

Resultaten - in Sûne Mûle participeerden bijna 180 ouderen (gem. 83 jaar) en TZM van 21 thuiszorgteams (bijna 300 TZMs). De meeste ouderen hadden (deels) een kunstgebit, 16% had alleen natuurlijke tanden en kiezen. De OHAT scores van de ouderen verbeterden van gemiddeld 3,1 bij aanvang, naar 2,25 na 3 maanden, die verbetering was significant. De categorieën lippen, tong, mucosa, speeksel, mondhygiëne, verbeterden significant. In de multilevel analyse was het effect van de factor ‘tijd’, gecorrigeerd voor andere factoren, een OHAT verlaging van 0,83. De verbetering in OHAT scores was significant voor ouderen met (deels) een kunstgebit. Er waren geen verschillen in mondverzorging bij ouderen met natuurlijke tanden en kiezen; de verzorging van de kunstgebitten werd beter. Meer dan de helft van de ouderen ging niet (meer) naar een mondzorgprofessional.

De meeste deelnemende TZMs hebben een 3 jarige MBO-opleiding afgerond. De attitude veranderde niet in 6 maanden, maar was op sommige items al positief bij de start. TZMs gaven aan dat ouderen niet vaak om hulp vragen bij mondzorg en de helft van de TZMs noemde dat er niet genoeg middelen zijn voor mondzorg. Wel was er significant meer aandacht voor mondzorg na 6 maanden en verbeterde de kennisscore significant. TZMs gaven aan vonden Sûne Mûle niet te moeilijk of tijdrovend, het paste goed in hun dagelijkse routines.

Discussie/ conclusies – het Sûne Mûle Programma verbeterde de mondgezondheid en mondhygiëne van ouderen en vooral ouderen die (deels) een kunstgebit hebben, en het programma verbeterde de kennis van thuiszorgmedewerkers. Het programma en de implementatie daarvan werden door zowel thuiszorgmedewerkers als ouderen, positief ervaren. Hoewel er geen controle groep in ons onderzoek was, is de toegevoegde waarde van gepersonaliseerde mondverzorgingsplannen voor ouderen, de scholing voor thuiszorgmedewerkers én de expertise van de mondhygiënist, met het Sûne Mûle programma aangetoond. Nieuwe implementaties van het Sûne Mûle Programma zou zich nog meer kunnen richten op ondersteuning van TZMs bij de mondzorg en ouderen met natuurlijke tanden en kiezen.